

Základná umelecká škola, SNP 308/39, 962 31 Sliač

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

(časť II.)

Umelecké školstvo na Slovensku predstavuje ucelenú sústavu škôl, ktoré poskytujú mladej generácii možnosť rozvíjať svoj talent a nadanie v niektorej z tvorivých umeleckých disciplín. Jednotlivé zložky tejto sústavy a ich výstupy sú usporiadané tak, že umožňujú žiakovi pokračovať v umeleckej príprave na vyššom stupni a postupne sa kvalifikovať pre profesionálny výkon niektorého umeleckého povolania, alebo stať sa umeleckým amatérom.

Riadiť každodenný život v škole a zároveň rozhodovať o tom, kde má škola smerovať v dlhodobejšej perspektíve, nie je jednoduchá úloha. Ľudské zdroje sú veľkým potenciálom pri rozvoji výchovy a vzdelávania. Výsledkom aktívnej činnosti je vždy určitý produkt, ktorý v sebe nesie stopy svojho tvorcu a aj jeho poslanstvo. Zároveň nesie aj hodnoty, ktoré vnímajú iní, preberajú ich a tvoria prepojenosť medzi históriou školy a súčasnosťou.

ZUŠ v súčasnosti plní dve dôležité a rovnocenné úlohy. Vštepuje nezanedbateľnej detskej a mládežníckej populácii na území mesta Sliač lásku k hudbe, k výtvarnému i tanečnému umeniu, porozumenie pre ne; cez mnohostranný a blahodarný vplyv umenia zušľachtľuje detskú dušu i prostredie. Možno konštatovať, že z celkového počtu školopovinných žiakov viac než polovica navštevuje ZUŠ.

Druhým, celospoločensky rovnako významným poslaním, je príprava nadpriemerne nadaných jedincov pre profesionálnu dráhu umelca. Predovšetkým v hudbe je táto funkcia nenahradiateľná, rovnako to však možno konštatovať i v prípade edukačného procesu vo výtvarnom i tanečnom odbore, pretože ZŠ i MŠ vo všeobecnosti nemajú vo svojom výchovno-vzdelávacom systéme dostatočný priestor k príprave žiakov na konzervatóriá, stredné, či vysoké školy umeleckého zamerania. Každoročne sú z radov našej školy žiaci prijímaní práve na stredné i vysoké školy umeleckého zamerania.

V súčasnom hektickom období je badateľný pozitívny vplyv hudby a umenia na formovaní žiaka. Výskumy dokázali, že u detí, ktoré navštevujú alebo navštevovali ZUŠ, sú vypestované také morálne hodnoty, ktoré im bránia páchať trestné činy, či podľahnúť alkoholovej alebo drogovej závislosti.

Podľa § 17 zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (Školský zákon) poskytuje ZUŠ v Sliači základné umelecké vzdelanie v troch odboroch – hudobnom, tanečnom a výtvarnom, pripravuje na štúdium odborov vzdelávania umeleckého zamerania na stredných školách a konzervatóriách; pripravuje aj na štúdium na vysokých školách pedagogického alebo umeleckého smeru.

Školský vzdelávací program (ŠKVP) v ZUŠ vychádza z platných učebných plánov, učebných osnov, metodických materiálov a ďalších pedagogicko-organizačných dokumentov. Obsah vzdelávania jednotlivých predmetov určujú učebné osnovy.

V priebehu roku 1995 bol vypracovaný celý súbor nových učebných osnov, neskôr došlo k ich inovácii a špecifikácii pre jednotlivé predmety vo všetkých umeleckých odboroch ZUŠ. Počas ďalších rokov vznikli podľa požiadaviek a potrieb ZUŠ ďalšie učebné osnovy predmetov, napr. pre hru na keyboarde, hudba a počítač a iné.

Základné umelecké vzdelanie sa člení na:

- a) **primárne umelecké vzdelanie**, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou,
- b) **nižšie sekundárne umelecké vzdelanie**, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania

(**ISCED** – International Standard Classification of Education)

Pre vypracovanie Štátneho vzdelávacieho programu podľa jednotlivých stupňov vzdelávania používame aj na Slovensku klasifikáciu ISCED (UNESCO, 1999) pre obsahové oblasti vzdelávania, podľa ktorej sa postupuje v Európskej únii a ktorú akceptujú aj iné medzinárodné organizácie (napr. OECD).

Základný stupeň umeleckého vzdelania, podľa International Standard Classification of Education (ďalej len ISCED), poskytujú v Slovenskej republike základné umelecké školy. V tejto súvislosti ide o primárne vzdelanie – 1B a nižšie sekundárne vzdelanie – 2B. Zároveň sú ZUŠ súčasťou sústavy základných a stredných škôl.

- **ISCED 1**

ISCED 1B Primárne vzdelávanie – vzdelávanie na primárnej úrovni.
Primárne umelecké vzdelanie 1. časť I. stupňa základného štúdia ZUŠ

- **ISCED 2**

ISCED 2B Nižšie sekundárne vzdelávanie – vzdelávanie na nižšom sekundárnom stupni. Nadväzuje na primárne vzdelávanie pred vstupom na vyššie sekundárne vzdelávanie.

Nižšie sekundárne vzdelávanie 2. časť I. stupňa základného štúdia ZUŠ

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia: primárne umelecké vzdelanie – ISCED 1 B

a) Základné štúdium sa člení na prvý stupeň, ktorý nadväzuje na prípravné štúdium a na druhý stupeň, ktorý nadväzuje na prvý stupeň základného štúdia. Štúdium na prvom stupni má najviac deväť ročníkov a na druhom stupni má najviac štyri ročníky. Je určené pre žiakov, ktorí preukázali požadovanú úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov umožňujúci ich ďalší úspešný rozvoj v príslušnom umeleckom odbore.

b) Prvý stupeň základného štúdia sa člení na prvú časť, ktorá má najviac štyri ročníky a na druhú časť, ktorá má najviac päť ročníkov. Úspešným absolvovaním posledného ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia získa žiak primárne

umelecké vzdelanie. Ťažisko výučby spočíva v symbióze poznávacieho procesu (v zmysle racionálnom i mimoracionálnom) a procesu umeleckej tvorby.

Ciele primárneho vzdelávania

ZUŠ Sliač svojimi špeciálnymi vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou vzdelávania v plnej miere spĺňa požadované atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním. Vytvára podmienky pre aktívnu umeleckú činnosť žiakov základných a stredných škôl v čase mimo vyučovania v popoludňajších hodinách, ich náplň sa tak stáva významnou a zmysluplnou súčasťou programu výchovy a vzdelávania a účinným nástrojom úsilia proti negatívnym prejavom správania, drogovej závislosti a kriminalite.

V ontogenetickom vývoji jedinca existujú obdobia, v ktorých sú vytvorené najvhodnejšie podmienky na formovanie určitých vlastností osobnosti. Potreba koordinovať formovanie určitých vlastností a postojov osobnosti počas psychického a somatického vývoja jedinca je vedecky podložená. Jej uplatňovanie je obzvlášť dôležité pri rozvíjaní schopností a najmä zručností a návykov, ktoré sú predmetom umeleckého vzdelávania. Práve tieto procesy, vyžadujúce si rovnomerný rozvoj a koordináciu viacerých zložiek osobnosti a zosúladenie činnosti viacerých systémov, možno úspešne rozvíjať spravidla v období mladšieho a staršieho školského veku.

V postpubertálnom období a v období adolescencie ich už spravidla nie je možné efektívne rozvíjať. Vyššie uvedené je potrebné chápať v súvislosti so špecifikami výchovy a vzdelávania v jednotlivých umeleckých odboroch. Preto aj odporúčaný vek na prijatie do ZUŠ je uvedený v platných učebných plánoch pre ZUŠ podľa jednotlivých umeleckých odborov. Z toho vyplýva opodstatnenosť, v mnohých prípadoch nevyhnutnosť, začať umelecké vzdelávanie v mladšom školskom, prípadne už v predškolskom veku dieťaťa. Učebné plány to umožňujú.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplývajú nasledovné ciele:

- rozvíjať kreatívne myslenie,
- rozvíjať emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu,

- budovať v dieťati hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt a pod.,
- usmerňovať dieťa k vyšším duchovným hodnotám,
- prispôsobovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- viac sa venovať vývoju vkusovej orientácie detí,
- úzko spolupracovať nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s mestom, kultúrnymi centrami či umeleckými súbormi v okolí a pod.,
- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov – nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno-ludskej,
- využívať systém projektového vyučovania. Realizuje sa dvomi spôsobmi:
 1. formou vytvárania integratívnych hudobno-scénických a výtvarných projektov rôznych typov (vyžaduje medziodborovú spoluprácu v rámci škôl, prípadne i zaangažovanie profesionálnych umelcov z umeleckých súborov, pôsobiacich v mieste školy i okolia),

alebo
 2. analytickým spôsobom v rámci teoretických predmetov,
- primerane veku rozvíjať kľúčové spôsobilosti, zmysluplné základné vedomosti a znalosti a vypestovať základ pre záujem o celoživotné vzdelávanie,
- upevňovať povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- klásť dôraz na záujem a potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ: nižšie sekundárne umelecké vzdelanie – ISCED 2 B

Prvý stupeň základného štúdia sa člení na prvú časť, ktorá má najviac štyri ročníky a na druhú časť, ktorá má najviac päť ročníkov. Úspešným absolvovaním posledného ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia získa žiak nižšie sekundárne umelecké vzdelanie.

Nižšie sekundárne vzdelávanie nadväzuje na primárne vzdelávanie pred vstupom na sekundárne vzdelávanie – 2. časť I. stupňa základného štúdia ZUŠ. Predpokladom dosiahnutia cieľov nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania je

zaistenie kontinuity a plynulého prechodu z primárneho na nižšie sekundárne vzdelanie.

Základom nižšieho sekundárneho vzdelania je hlbšie rozvíjanie a utvrdzovanie odborných zručností, uprednostňovanie kreativity žiakov hľadať a nachádzať originálne riešenia, ako aj príprava na štúdium na odborných umeleckých školách alebo v amatérskej umeleckej sfére. Ťažisko výučby spočíva v zapojení poznávacieho procesu do procesu umeleckej tvorby.

ZUŠ Sliač formuje žiakov mnohostranne, priamo ovplyvňuje ich odborný umelecký rast variabilnými študijnými programami a alternatívnymi metódami práce. Vychováva návštevníkov kultúrnych umeleckých podujatí, pre ktorých sa umenie stáva neoddeliteľnou súčasťou ich života. Pre najtalentovanejších žiakov a pre štúdium pre dospelých, ktorí majú zvlášť intenzívny záujem o štúdium v rôznych odboroch ZUŠ ponúka rozšírené štúdium z primárneho vzdelania až do ukončenia nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania. Zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia navrhuje triedny učiteľ. Návrh predkladá riaditeľke školy do 31. marca školského roka, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom má byť žiak zaradený do rozšíreného štúdia.

Ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania

Umelecké školstvo na Slovensku predstavuje ucelenú sústavu škôl, ktoré poskytujú mladej generácii možnosť rozvíjať svoj talent a nadanie v niektorej z tvorivých umeleckých disciplín. Jednotlivé zložky tejto sústavy a ich výstupy sú usporiadané tak, že umožňujú žiakovi pokračovať v umeleckej príprave na vyššom stupni (konzervatórium, stredné umelecké odborné školy, pedagogické školy a pod.) a postupne sa kvalifikovať pre profesionálny výkon niektorého umeleckého povolania alebo sa stať umeleckým amatérom.

ZUŠ Sliač svojimi špeciálnymi vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou vzdelania v značnej miere spĺňa požadované atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním. ZUŠ Sliač vytvára podmienky pre

aktívnu umeleckú činnosť žiakov základných a stredných škôl v čase mimo vyučovania v popoludňajších hodinách, ich náplň sa tak stáva významnou a zmysluplnou súčasťou programu výchovy a vzdelávania a účinným nástrojom úsilia proti negatívnym prejavom správania, drogovej závislosti a kriminalite.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplývajú nasledovné ciele:

- upevňovať kreatívne myslenie,
- naďalej rozvíjať emočnú inteligenciu,
- neustále pestovať zmysel pre dobro a krásu,
- pokračovať v budovaní hodnotového systému žiaka a obranyschopnosti voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt a pod.,
- usmerňovať žiaka k vyšším duchovným hodnotám,
- prispôbovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- usmerňovať vkusovú orientáciu žiakov,
- naďalej úzko spolupracovať nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s obcou, kultúrnymi centrami či umeleckými súbormi v mieste školy a pod.,
- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov – nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno-ludskej,
- využívanie systému projektového vyučovania je možné realizovať dvojakým spôsobom:
 1. formou vytvárania integratívnych výtvarno-hudobno-scénických projektov rôznych typov (vyžaduje medziodborovú spoluprácu v rámci škôl, prípadne i zaangažovanie profesionálnych umelcov z umeleckých súborov, pôsobiacich v mieste školy, v regióne i v rámci Slovenska)
 - alebo
 2. analytickým spôsobom v rámci teoretických predmetov,
- primerane veku rozvíjať kľúčové spôsobilosti, zmysluplné základné vedomosti a znalosti a vypestovať základ pre záujem o celoživotné vzdelávanie,
- naďalej upevňovať povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- klásť dôraz na záujem a potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.

♫ **Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)**

Obsah vzdelávania stanovený pre základné umelecké školy a jeho dodržanie je nutné a potrebné, ale kľúčovým pre dosiahnutie cieľa zostáva prepojenie výchovno-vyučovacích zámerov, výsledkov a aktivít s vonkajšími a vnútornými vplyvmi na cieľový program školy, ktorý v sebe zahŕňa obsah, vyučovanie, organizáciu školy, prostredie a okolie vo vzájomnej interakcii so všetkými aktérmi základnej umeleckej školy. Len skúmanie a dôsledné poznanie manažmentu a prácu manažérov, ich vysoký odborný, humanistický a etický potenciál nasmerovaný na pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy, ich vzájomná interakcia pri uplatňovaní spoločných stratégií; celkové ovzdušie školy, spôsob riadenia, motivácia, interakcia s okolím a zriaďovateľom, nám vytvorí obraz školskej kultúry na našej základnej umeleckej škole.

Na základe uvedených skutočností formulujeme nasledovné ciele:

- umožniť čo najväčšiemu počtu detí predškolského veku zapojiť sa do edukačného procesu,
- zabezpečiť adekvátne podmienky pre nadobudnutie a rozvoj elementárnych schopností, zručností a návykov vo všetkých troch odboroch,
- vypestovať kvalitnú základňu schopností, zručností a návykov schopnú ďalšieho rozvoja v nižšom sekundárnom umeleckom vzdelávaní,
- dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené emocionálne prežívať a zdieľať úspech prostredníctvom koncertov, tanečných pásiem, výstav a pod.,
- výchovno-vzdelávací proces smerovať k získavaniu gramotnosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie,
- využívať systém projektového vyučovania formou vytvárania integratívnych hudobno-tanečno-výtvarných scén.

Ďalšie ciele:

- posilniť motiváciu učiteľov k ďalšiemu profesijnému a odbornému rastu,
- upevňovať spoluprácu s rodičmi, zriaďovateľom, ZŠ, MŠ, mestskými inštitúciami a partnerskými ZUŠ,
- získať finančné zdroje a vybaviť školu kvalitnými počítačmi s príslušenstvom, zavádzať informačné technológie a multimediálnu techniku do vyučovania školy, rozširovať ponuky výchovy a vzdelávania a zvyšovať jej kvalitu,
- zabezpečiť čo najväčšiemu počtu žiakov prístup k počítačom,
- zabezpečiť učiteľom prístup k sieti – internetu aspoň z jedného počítača v škole,
- skvalitňovať a podporovať spoluprácu učiteľov i žiakov pri formovaní vlastnej webovej stránky,
- zabezpečiť udržiavanie počítačov, chod siete a jej bezpečnosť.

♪ Profil absolventa

Vypracovaný nový profil absolventa podmienila súčasná spoločenská klíma a nové inovačné trendy v oblasti edukácie. Absolvent ZUŠ Sliač má porozumieť umeniu, chrániť umenie a jeho hodnoty a vytvárať hodnoty primerané veku dieťaťa prostredníctvom individuálnych a kolektívnych výstupov. Pôsobením umenia si formuje kultúrne správanie a vytvára vlastný hierarchický rebríček hodnôt. Má zvládnuť základnú technickú problematiku nástroja, spevu, výtvarného a tanečného umeleckého prejavu. Má rozvinutú hudobnú pamäť, intonačné schopnosti a zmysel pre rytmickú a sluchovú predstavivosť. Získané zručnosti, postoje a návyky vie využiť vo svojej inštrumentálnej, individuálnej a kolektívnej praxi. Absolvent je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať. Pri tvorivej činnosti prostredníctvom vlastnej fantázie uplatňuje získané vedomosti z oblasti hudobného, výtvarného a tanečného umenia. Cieľom je pestovať hudobnosť, výtvarnú a tanečnú tvorivosť, ako vlastnosť osobnosti.

Po ukončení primárneho umeleckého vzdelania ZUŠ má žiak osvojené základy hudobnej, tanečnej a výtvarnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných

technik /aj celoživotného/ učenia sa a pre rozvíjanie vlastných spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Získal základy používania terminológie a komunikácie v oblasti hudby, tanečného a výtvarného umenia.

Úroveň rozvinutých kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu na konci programu primárneho umeleckého vzdelania, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa, pre zapojenie do pracovného procesu. Rozvíjaním kľúčových spôsobilostí v životnom kontexte obsahu predmetov je tvorený model absolventa programu primárneho stupňa umeleckého vzdelania.

V troch umeleckých odboroch ZUŠ Sliač je venovaná osobitná starostlivosť každému žiakovi, jeho zameraniu a individuálnym schopnostiam. Výchovno-vzdelávací proces je charakterizovaný vysokým stupňom individuálnej starostlivosti – umožňujú to najmä variabilné študijné programy. Tento výchovný princíp sa uplatňuje vo všetkých odboroch na všetkých stupňoch štúdia, kde najvýznamnejším spoločným cieľom je poskytnúť žiakovi možnosť rozvíjať svoje nadanie v niektorej z tvorivých disciplín.

Hlavným cieľom školy je výchova žiaka umením (formovanie samostatnej osobnosti), k umeniu (rozvoj schopnosti prijímať a tvoriť umenie) a pre umenie (príprava na profesionálnu umeleckú činnosť). Po ukončení umeleckého vzdelania na ZUŠ by absolvent školy mal mať osvojené základy hudobnej, výtvarnej, tanečnej, a prvotnej kultúrnej gramotnosti, základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí.

Úroveň kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci majú možnosť dosiahnuť získaním umeleckého vzdelania na škole, vytvára dobrý základ pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa, pre uplatnenie získaných vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov s cieľom začleniť sa do spoločenských vzťahov, uplatniť svoje umelecké vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote. Jednotlivé kľúčové kompetencie sa navzájom prelínajú, prepájajú – získavajú sa ako výsledok celkového procesu vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci ZUŠ.

Absolvent ZUŠ by mal mať osvojené tieto kľúčové spôsobilosti:**• sociálno-komunikačné spôsobilosti**

- ✓ vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane formou primeranou absolvovanému stupňu vzdelávania,
- ✓ dokáže určitý čas sústredene pracovať, náležite reagovať,
- ✓ uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- ✓ rozumie rôznym typom a bežne používaným prejavom verbálnej a neverbálnej,
- ✓ komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať a vyjadriť svoj názor,
- ✓ na základnej úrovni využíva technické prostriedky osobnej komunikácie,
- ✓ rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,

• spôsobilosti k celoživotnému učeniu sa

- ✓ je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky,
- ✓ dokáže uplatniť získané znalosti a spôsobilosti v rozličných (pracovných a mimopracovných) životných situáciách,
- ✓ dosiahol základnú úroveň motivácie k celoživotnému učeniu sa,

• spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- ✓ v každodenných situáciách má schopnosť (na rôznych úrovniach) používať modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výstavy),
- ✓ rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,

• spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

(upravené podľa odporúčania Európskeho parlamentu a rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie)

- ✓ zavádzať informačné technológie a multimediálnu techniku do vyučovania v ZUŠ a rozširovať ponuky výchovy a vzdelávania a zvyšovanie

jej kvality. Sú rozdelené do **troch častí** (podľa stratégie informatizácie regionálneho školstva):

1. Integrovať IKT do vyučovania

- ✓ žiaci majú získavať nové IKT kompetencie,
- ✓ využívanie IKT kompetencií podľa možnosti vo všetkých predmetoch,
- ✓ zmena vyučovacieho procesu na využívanie IKT - zmodernizovať obsah predmetov s integráciou IKT vo vyučovaní.

2. Tvorba edukačného softvéru a obsahu v digitálnej forme

- ✓ podporiť a zabezpečiť pravidelný systém tvorby edukačného softvéru,
- ✓ príprava digitálnych učebných materiálov, digitálnych prameňov a iných učebných pomôcok,

3. Využitie IKT na spoluprácu medzi školami.

Ľudia

- ✓ zabezpečiť IKT kompetencie pre zamestnancov, možnosť kontinuálne sa vzdelávať v oblasti IKT.
- ✓ finančne ohodnotiť učiteľa s IKT kompetenciami.
- ✓ zabezpečiť prípravu a posudzovanie edukačného softvéru a elektronických materiálov.

Infraštruktúra

- ✓ zabezpečiť prístup k IKT pre žiaka a učiteľa,
- ✓ videoprojektory, interaktívne tabule,
- ✓ špecifický multimedialný hardvér, tlačiarne, skenery, videokamery, digitálne fotoaparáty,
- ✓ IKT pre učiteľov,
- ✓ vysokorýchlostný internet,
- ✓ IKT vo vyučovacom procese a mimo vyučovania,
- ✓ vlastná webová stránka školy,
- ✓ národné a regionálne e-portály so zdrojmi edukačných materiálov pre školy,
- ✓ zabezpečiť udržiavanie počítačov, chodu siete a jej bezpečnosť.

Špecifiká IKT pre rôzne študijné odbory:**výtvarný**

- ✓ počítačová grafika,
- ✓ spracovanie fotografií, výtvarných diel,
- ✓ počítačová animácia,
- ✓ dizajn, tvorba prezentácií,

hudobný

- ✓ elektronické hudobné nástroje, digitálne spracovanie hudby,
- ✓ špecifický hardvér,
- ✓ digitálne formáty zvukových nahrávok,
- ✓ komponovanie a ďalšie spracovanie materiálu,
- ✓ digitálne zdroje umeleckých diel,
- ✓ edukačné hudobné a iné programy.

tanečný

- ✓ práca s videom a s ďalšími digitálnymi zdrojmi na internete,

• spôsobilosť učiť sa učiť sa

- ✓ získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní a získavaní nových poznatkov,
- ✓ na základe poskytovaných možností uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky,
- ✓ vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- ✓ zlepšuje svoju vytrvalosť a iniciatívu, hodnotí svoj pokrok, akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si svoje rozvojové možnosti,

• spôsobilosť riešiť problémy

- ✓ vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,

- ✓ pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
 - ✓ pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom, má osvojené schopnosti a vedomosti na riešenie problémov s využitím znalostí a schopností získaných v rámci základného umeleckého vzdelania,
 - ✓ uplatňuje základné logické operácie, dokáže uplatňovať odborný prístup pri riešení bežných problémov,
 - ✓ je schopný kriticky myslieť pri hľadaní riešenia, obhájiť si svoje rozhodnutie, je si vedomý svojej zodpovednosti za riešenie problémov a užitočnosti poučenia sa z vlastných chýb a chýb iných,
- **osobné, sociálne a občianske spôsobilosti**
 - ✓ vytvára si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a sebarozvoj,
 - ✓ uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje možnosti,
 - ✓ uvedomuje si svoje silné a slabé stránky ako vlastné tvorivé rozvojové možnosti,
 - ✓ sústreďuje sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností, aktívne si chráni svoje fyzické a duševné zdravie,
 - ✓ kontroluje vlastné konanie (vrátane násilných a sebazničujúcich modelov konania) a vie odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
 - ✓ uvedomuje si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizuje,
 - ✓ účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa na vytváraní triednych, skupinových a celoškolských pravidiel, je zodpovedný a dodržiava dohody,
 - ✓ ochotne prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadmi a postupmi, diskutuje o nich, prispieva k spoločnej práci,
 - ✓ podieľa sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v triede a dobrých medziľudských vzťahov,

- ✓ chápe význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem, je si vedomý svojich práv a povinností v škole i mimo nej, rešpektuje práva ostatných,
- ✓ pozná a váži si naše kultúrno-historické tradície a dedičstvo,
- ✓ chápe základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhoduje sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti,
- ✓ je pripravený zaujímať sa o dianie a riešenie problémov v spoločnosti,
- **spôsobilosti sociálne a personálne**
 - ✓ dokáže spolupracovať v skupine a akceptuje pravidlá práce v tíme, chápe a dokáže prebrať svoju zodpovednosť a spoluzodpovednosť za výsledky spoločnej práce,
 - ✓ dokáže sa primerane zapojiť do diskusie, pričom rešpektuje aj iné názory, chápe význam vzájomnej ohľaduplnosti,
 - ✓ dokáže zvládať svoje vlastné pocity, chápe ich podstatu, vie do určitej miery regulovať svoje správanie,
 - ✓ uvedomuje si svoj skutočný potenciál, osobné kvality a v súlade s tým si projektuje svoj (aktuálny) osobný rozvoj a osobné ciele,
- **spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
 - ✓ dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
 - ✓ rozvíja schopnosť tvoriť a prijímať umenie,
 - ✓ dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
 - ✓ uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
 - ✓ cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
 - ✓ rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
 - ✓ pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
 - ✓ pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
 - ✓ správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám a rolovým funkciám,

- ✓ je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

♪ Pedagogické stratégie

Kultúra školy je sociálnym javom, ktorý sa tvorí, buduje a mení v súvislosti s vnútornou a vonkajšou sociálnou rovinou fungovania školy, stratégiami vyučovania a výchovno-vzdelávacím procesom.

Stratégie tvorivého vyučovania ako systému, ktorého výsledkom je nový a hodnotný produkt v podobe prínosu pre učiteľa a žiakov:

1. učiť pomocou paradoxov, analógií a sledovania atribútov a vlastností predmetov,
javov a vecí, učiť deti výskumne pracovať, vidieť a chápať rozdiely, protiklady,
2. klásť otázky smerujúce k spätnej väzbe, k hodnoteniu situácii,
3. používať príklady na zmenu, dynamiku, zvyky, obyčaje, rigiditu (strnulosť myslenia),
4. umožniť deťom hľadanie, bádanie, objavovanie, intuitívne vyjadrovanie,
5. rozvíjať tvorivé čítanie, písanie, počúvanie a videnie detí,
6. viesť deti k štúdiu hudobných životopisov a prác tvorivých ľudí,
7. budovať ich toleranciu k viacznačnosti, viaczmyselnosti a viacvýznamovosti.

Na základe výberu metód vyučovania podľa cieľov, ciest a spôsobov v rámci výchovnovzdelávacieho procesu využívame rôzne formy vyučovania - individuálne a skupinové vyučovacie hodiny a bloky, integrované a programové vyučovanie, vyučovanie v rôznom prostredí – koncerty, výstavy, charitatívne kultúrne vystúpenia a rôzne iné výchovné aktivity súvisiace so vzdelávaním. Pedagogický zbor sa zameriava hlavne na tvorivé vyučovanie, vyberá si také metódy a formy práce, ktoré v značnej miere rozvíjajú kľúčové spôsobilosti žiaka a sledujú hlavný zámer a cieľ školy.

Zhrnutie

Edukačný proces bude vo všetkých odboroch realizovaný v duchu demokracie a humanizmu - z hľadiska zdroja informácií s použitím metód slovných, názorno-demonštračných a praktických, z hľadiska psychologického aspektu, aktivity

a samostatnosti žiakov prostredníctvom metód reprodukčných a produkčných, v oblasti metód logického aspektu, resp. myšlienkových operácií to budú metódy induktívneho, deduktívneho a analyticko-syntetického postupu; z procesuálneho hľadiska s využitím predovšetkým fixačných a aplikačných metód.

Výber metód bude determinovaný **formou vyučovania** – individuálne, skupinové, **obsahom a cieľom vyučovacej hodiny**. Spätnou väzbou správnej aplikácie metód do edukačného procesu je kvalita kompetencií – schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky a postoje žiaka primárneho umeleckého vzdelania.

Žiaci na tomto stupni vývoja sú schopní logicky uvažovať, ovládajú základy hudobnej, tanečnej a výtvarnej štruktúry, základnú hudobnú, výtvarnú a tanečnú abecedu, terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov.

Sú schopní verbálne vyjadriť svoje pocity a postrehy vzťahu výrazových prostriedkov hudby, výtvarného umenia, tanca a ich účinku na seba, diváka, či poslucháča.

Poznajú základné okruhy sociálnej funkcie hudby, výtvarného a tanečného umenia, slovenskú ľudovú tradíciu s jej zvyklosťami, ako aj tradíciu ostatných národností žijúcich na Slovensku.

Ovládajú techniku interpretácie a umeleckej tvorby na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami.

PaedDr. A. Hancková, PhD.

Riaditeľka školy